

denne Sag, nemlig dette: Hvis den høie Regjering virkelig ad provisorisk Veie faar gennemført denne Besæstning, hvorledes den saa tænker sig at kunne forsvare den under en eventuel Krig. Der er foregaaet den Forandring ved de militære Hjælpemidlers Udvikling, at en enkelt Mand nu til Dags har mere Vaabekraft end tidligere. Vi vare i Vinter ude at se Folk skyde med de nye Geværer, og vi gamle Soldater fra 48 maatte jo indrømme, at en Mand bevæbnet med et af disse nye Geværer var anderledes Soldat end 10 af os fra den Tid med de Vaaben, vi havde den Gang. Men Følgen deraf er ikke, at man anvender færre Folk nu. Navnlig til at forsvare Fæstninger skal man anvende en hel Del flere Folk. I gamle Dage kunde man forsvare en Fæstning som Saratoga med en Haandsfuld bestemte Folk tilligemed deres Kvinder, der lastede Sten og sydende Beg ned paa Angriberne. Det gaar ikke med Nutidens Fæstninger. Vi have set, hvorledes det er gaaet store Armeer; enten de have forsvaret sig som i Paris eller overgivet sig som i Mex., skal der mange Folk til, og hvor vil han faae dem fra? Ja, han vil sige: Jeg indkalder Mandskabet, det møder, og der er den Disciplin og Mandstugt i den danske Hær, at de ville møde paa Pletten og deltage i Forsvaret. Ja ganske vist, de ville møde paa Pletten; de ville ikke gjøre Mytteri. Vi Gamle have ikke gjort Oprør, hvad Anledning der end kunde være for os til at begynde paa det, og vore Sønner ville heller ikke gjøre det. Men det er et andet Spørgsmaal, om man, naar vore Sønner skulle møde for at forsvare en Fæstning, der er bygget provisorisk, som den, der her er Tale om, vil finde et Forsvar, som er nødvendigt for at forsvare en saadan Fæstning. Den høitærede Minister fremkaldte før Mindet om Frederiks. Ja, den Gang havde vi en fuldstændig Overensstemmelse mellem Konge og Folk, mellem Førere og Soldater. De drog ud og sagde: disse Standsejere skulle tages. Men tror den høitærede Minister, at der, naar denne provisoriske Fæstning skal forsvares, er en saadan Overensstemmelse mellem Folket og deres Førere. Den vil ikke være der. Jeg veed meget vel, hvad Ledelse betyder. Naar Soldater og deres Officerer have den samme bestemte Mening og sige: Det er vor Fjende, vi staa lige overfor, og ham skulle vi til Livs; saa er der ingen Tvivl om, at saa har en god Førelse sin Betydning, og saa ville Førerne kunne føre Soldaterne frem i alt Fald til en hæderlig Kamp. Men vor Krigshistorie kjender ogsaa andre Tilfælde, hvor den øverste Ledelse

stod paa den ene Side, og Folkets Mening har været noget anderledes, og naar Soldaterne først komme udenfor Ceintren, og de have Ruglen i Bøssen, er det deres Mod, deres Sindelag lige overfor den Krig, som de ere førte til, der er det Afgjørende med Hensyn til, hvilken Virkning deres Modstand har. Og hvis det sker, at det nuværende Ministerium trods dets høitstaaende Forbindelser i Udlandet, eller man kan sige med dets høitstaaende Forbindelser i Udlandet, fik det dertil, at Danmark blev indvilket i Stormagternes Krige, og der saa staaer en Fjende udenfor den provisoriske Fæstning, saa kunde det dog maatte nok tænkes, at Soldaterne, der skulde forsvare den, sagde: Nei, det er ikke vore Fjender, men Ministeriets Fjender, det er ikke en Fæstning, som er bygget med vore Fædres Billigelse, det er en Fæstning, som er bygget trods deres Modstand; en Fæstning, som vore Fædre ikke have givet deres Samtykke til at bygge, ville vi ikke offre Liv og Blod for at forsvare. Jeg tror, at medens man nu, naar vore Rekruter komme ind, bruger at underkaste dem en Slags Examination og spørge dem ud om Aposle, Thermetre og alle den Slags Ting, vilde man gjøre klogere i med den Eventualitet for Die at spørge enhver Soldat, om han er Venstremand eller ikke, og hvis han saa svarer, at han er Venstremand, vil jeg raade den høitærede Krigsminister til at sende ham andet Steds hen end til denne Fæstning; thi denne Fæstning forsvares han ikke.

Bluhme. Jeg vilde gjerne udtale, at da jeg atter blev sat ind her som Medlem af Repræsentationen, kom jeg her ind med det bestemte Forsæt og med det bestemte Haab at kunne være med til at arbejde paa en Overenskomst mellem Høire og Venstre, arbejde hen til en Udgjævning af Modsetningerne. Jeg troede, at der var et saadant Ønske til Stede i Høire, saa vist som jeg er overbevist om, at der gennem Befolkningen gaar et inderligt Ønske om at komme ud over denne guldne Periode og den hensynsløse Kamp mellem de tvende Partier i vort Folk. Jeg troede, at der skulde være en Mulighed for at faae Høire i Tale, særlig paa det nu foreliggende Spørgsmaal. Det forekom mig naturligt, at Høire efterhaanden, som Tiden lider, maatte komme til den Overbevisning, at det er en Umulighed for et lille Folk, der knap tæller 2 Mill. Menninger, at være med til at gennemføre saa utrolig overordentlige Foranstaltninger som dem, Ministeriet forlanger paa det saakaldte Forsvarsvæsens Omraade, at et lille